

INGEZONDEN.

De redactie behoudt zich voor ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken zoo noodig eenige bekorting aan te brengen.

„THERAPEUTISCHE” CASTRATIE 1).

In dit *Tijdschrift* werden den laatsten tijd 4 gevallen van castratie als therapeutischen maatregel bij sexueel geperverteerden beschreven. De beschrijving dezer gevallen was te kort om eenig dieper inzicht in de bijzonderheden van deze menschen te krijgen. Van één geval, een „zeer zwaren vorm van actieve homosexualiteit”, hooren we bij voorbeeld, dat de patiënt bijna een jaar psycho-analytisch behandeld werd en dat men aanvankelijk verbetering bespeurde, maar na een recidief tot castratie als therapeutischen maatregel overging. Nu weet ieder, die op de hoogte is van de analyse, dat één jaar analyse voor zulke gevallen heel weinig beteekent en dat pas blijvend therapeutisch succes na eenige jaren van behandeling bereikt kan worden. Bovendien schrikt de analyticus van een recidief niet terug, integendeel, een analyse, die zonder terugvallen verloopt, stemt sceptisch. Kan hier daarom wel van een analyse in de classieke beteekenis gesproken worden?

Wie gevallen van sexueel geperverteerden analytisch behandeld heeft, weet dat de perverse handelingen als grove uitingen niet van groot psychologisch belang zijn, maar dat details, welke zich daarbij voordoen en de bewuste en onbewuste phantasieën, die tot zulke handelingen voeren, voor den psychotherapeut van onschatbare waarde zijn. Wat lezen we hierover in de beide artikelen? Slechts het object van de drift en de sterkte daarvan worden beschreven, geen woord wordt gewijd aan de bewuste en onbewuste gedachten, welke daartoe leidden. Hebben de schrijvers niets bemerkt van de groote beteekenis, welke de onbewuste wensch, bestraft te worden, bij alle sexueel geperverteerden heeft? In iedere analyse, waar de patiënt last van zijn min of meer geperverteerde driften heeft, drijft dit tot het verlangen gecastreerd te worden, ook als de patiënt niet in aanraking met den strafrechter is gekomen. Voldoet de psychotherapeut aan zulke verlangens, dan komt hij slechts aan deze behoefte, om gestraft te worden, tegemoet.

Het is mogelijk, dat castratie als therapeutische maatregel in bepaalde gevallen van organische ziekten de aangewezen methode is, maar castratie als psychotherapeutische maatregel lijkt mij geheel misplaatst. Ook als de patiënt zelf de castratie verlangt, mag de psychotherapeut niet aan zulke verlangens toegeven.

Natuurlijk kan men tegenwerpen, dat de patiënt niet meer dien last van zijn driften heeft als vroeger, maar daarmee is de castratie nog geen therapeutische maatregel geworden, evenmin als onthoofden een therapeutische maatregel tegen ondukbare hoofdpijnen is.

De verlichting door de castratie is, analytisch uitgedrukt, de bevrediging van de behoefte aan bestraffing. Maar het gaat er juist om deze behoefte uit te schakelen en de libido in de juiste banen te leiden.

Tot slot de vraag: hoe staat het met de werkelijke misdaden van de patiënten? In het rapport van den psychiater, dat dr. SANDERS in zijn artikel aanhaalt, staat: „het gevaar voor de maatschappij, dat onderzochte oplevert, is namelijk niet zoo bijzonder groot. Dit slaat m.i. op alle 4 gevallen. Een werkelijke analyse had men menschelijkerwijs, waar de patiënten zoo weinig gevaar voor de maatschappij opleverden, zeker kunnen probeeren. Mochten sexueel geperverteerden wel een gevaar voor de maatschappij zijn, dan kan als *sociale maatregel* of uit *juridische overwegingen* misschien tot castratie besloten moeten worden. Daar de verschillende schrijvers over de resultaten der castratie nog zoo verdeeld zijn in hun oordeel over verandering van drijftrichting en drijfsterkte na de operatie zou ik den arts, die aan zulke eischen toegeeft, willen toeroepen: Weet wat gij doet! Hoe ook de uitwerking zijn mag, m.i. geeft deze maatregel niet de beste oplossing van het probleem, maar het

1) N. T. v. G. 1936 blz. 2428 en 3190.

is een terugval tot de middeleeuwse beschouwingwijze „womit du gesündigt hast, sollst du auch gestraft werden”.

In geen geval mag men in de beschreven gevallen van castratie als therapeutischen maatregel spreken.

Den Haag.

C. M. VERSTEEG-SOLLEVELD,
zenuwarts

THERAPEUTISCHE CASTRATIE.

Indien men op de hoogte is van de desbetreffende literatuur en de resultaten uit eigen ervaring kent, kan men zich slechts verbazen over een opvatting, welke de therapeutische beteekenis der castratie bij sexueel-geperverteerden principieel zou willen ontkennen. De psychotherapie (de classieke psychoanalyse inclus) heeft tot heden nog slechts *uiterst* bescheiden resultaten weten te boeken bij de behandeling van deze lijdens. Ook uit psychologische gronden is de therapeutisch bedoelde castratie volkomen te verdedigen en zal dan ook zeker meer en meer toepassing vinden in die gevallen, bij welke psychotherapie in engeren zin te kort schiet. Het moge nog eens gezegd worden, dat alle overschatting van ons psychotherapeutisch kunnen dient te worden vermeden en slechts wantrouwen kweekt. Ik beschouw de bovengenoemde castratie derhalve als een zeer belangrijken therapeutischen maatregel en een somtijds onmisbare schakel in een psychische behandelingsmethode.

Leiden.

E. A. D. E. CARP.

HET VOORSCHRIJVEN VAN OPIUMPRAEPARATEN AAN ONBEKENDEN.

Dezer dagen vernam ik, dat een jonge collega aan een elders wonenden patiënt op zijn verzoek dilaudid had voorgeschreven, wegens cholelithiasis. Nadat dit eenige malen geschied was, hoorde deze te Zwolle wonende collega, dat ook andere jongeren er waren ingeloopt en dat dit niet alleen in Zwolle, maar ook in de omgeving, zelfs in Deventer had plaats gehad.

Het komt mij om deze reden wenschelijk voor, de artsen, die misschien niet zoo spoedig verdacht zijn op de mogelijkheid, dat men zich op clandestiene wijze verslavingsvergiften tracht te verschaffen, welke of voor eigen gebruik, of voor den clandestienen handel bedoeld zijn, hier nog eens op te wijzen.

Zwolle, 15 Augustus 1936

A. H. J. NORD.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

LONDEN. — Schaduwen van verleden en toekomstigen strijd.

The Lancet van 1 Augustus bevat het bericht, dat het Britsche ministerie voor pensioenen in 1935 meer dan 4000 kunstledematen heeft afgeleverd, en aan meer dan 35000 herstellingen heeft doen aanbrengen. De chirurgen, aan dezen dienst verbonden, hebben over de techniek der kunstledematen voor 135 collega's voordrachten en demonstraties gehouden. Daar ook de oorlogsinvaliden hun tol aan de natuur betalen, en het aantal protheses, voor hen benodigd, gaat slinken, en de vrees is geopperd, dat hierdoor de geoefendheid dezer chirurgen zou afnemen, heeft de minister beschikt, dat deze dienst voortaan ook voor de burgerbevolking werkzaam zal zijn.

Intusschen bereidt men zich voor op verdere oefening, al hoopt men, dat deze voorbereiding overbodig zal blijken. De dienst voor luchtaanvallen heeft overleg gepleegd met de decani der geneeskundige scholen en de besturen van de British Medical Association en den General Medical Council, ten einde het onderwijs in de maatregelen tegen luchtaanvallen te regelen. Men stelt zich voor, dat bijzonder